

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-88/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. június 12. 10:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő

szakképesítés-ráépülés

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga

Gyakorlati vizsgatevékenysége

javítási-értékelési útmutató

A vizsgafeladat megnevezése:

Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 150 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: 2019. június 12. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. június

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (7 + 3 = 10 pont)

Egy termelő vállalkozás forgalmi költség eljárásra épülő eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

Értékesítés nettó árbevétele	80 000 MFt
Értékesítés közvetlen költségei (lineárisan változó ktg.)	60 000 MFt
Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)	15 000 MFt

A tervek alapján a vállalkozás 600 MFt-tal szeretné növelni az értékesítés eredményét. Az előzetes elemzések azt mutatják, hogy az értékesített mennyiség illetve a változó egységköltség nem változtatható.

Feladatok:

- a) Számolja ki mindegyik megvalósítható esetre, hogy milyen mértékű %-os változtatással érhető el a megcélzott eredmény!
- b) Állapítsa meg a kiszámolt tényezők nyereségérzékenységi szorzóját!

	Alapeset	Eladási ár növelés	Fix ktg. csökkentés
Értékesítés nettó árbevétele	80 000	80 600	80 000
Értékesítés közvetlen költségei	60 000	60 000	60 000
Fedezeti összeg	20 000	20 600	20 000
Értékesítés közvetett költségei	15 000	15 000	14 400
Értékesítés eredménye	5 000	5 600	5 600
		2 pont	2 pont

a) Tervezett eredmény: $5\,000 + 600 = 5\,600$ MFt **(1 pont)**

Eladási ár növelés mértéke: $(80\,600 - 80\,000) / 80\,000 = 0,75\%$ **(1 pont)**

Fix költség csökkentés mértéke $(15\,000 - 14\,400) / 15\,000 = 4\%$ **(1 pont)**

c) eredmény változása $600 / 5\,000 = 12\%$ **(1 pont)**

Változó költség csökkentés esetén: $12\% / 0,75\% = 16$ **(1 pont)**

Fix költség csökkentés esetén: $12\% / 4\% = 3$ **(1 pont)**

II. feladat (2 + 5 = 7 pont)

Egy vállalkozás üzemi költségének a költségjellemzője a gépóra, a reagálási foka 0,8. A bázis időszakban 30 000 eFt volt a gépköltség, amelyhez 9 000 gépóra kapcsolódott. A tárgyidőszakra 9 450 gépóra felhasználását tervezték a cégnél.

Feladatok:

- a) *Határozza meg a tárgyidőszakra tervezett költséget!*
- b) *Elemesse a tárgy és bázis időszaki gépköltség eltérését (szövegesen is), amennyiben a tárgy időszakban a tényleges költség 31 800 eFt lett!*

Ktgjellemző (mó) változása: $9\,450 / 9\,000 = 1,05 \rightarrow + 5 \%$ **(1 pont)**

Tervezett gépktg.: $30\,000 * (1 + 0,8 * 0,05) = 31\,200$ eFt **(1 pont)**

vagy $30\,000 * 0,8 * 1,05 + 30\,000 * (1 - 0,2) = 31\,200$

Teljes költségeltérés: $31\,800 - 30\,000 = + 1\,800$ eFt **(1 pont)**

Indokolt költségeltérés: $31\,200 - 30\,000 = + 1\,200$ eFt **(1 pont)**

Egyéb költségeltérés: $31\,800 - 31\,200 = + 600$ eFt **(1 pont)**

Az üzemi költség összesen 1 800 eFt-tal nőtt, amelyből a gépóra (mint költségjellemző) növekedésével 1 200 eFt emelkedés magyarázható, a további 600 eFt-os növekedést más tényezők (költségjellemzőn kívüliek) okozták. **(2 pont)**

III. feladat (9 + 6 = 15 pont)

- a) Végezze el a vállalkozás bruttó eredményének (fedezeti összegének) utólagos nagyvonalú elemzését! (Az abszolút különbözetek módszere / láncmódszer segítségével elemezze fedezeti összeg alakulását!)

<i>Megnevezés (9 * 0,5 = 4,5 pont)</i>	<i>Bázis időszak (0;0)</i>	<i>Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)</i>	<i>Tárgy időszak (1;1)</i>
Arbevétel (eFt)	2 000 * 300	2 100 * 300	2 100 * 310
Σqa	= 600 000	= 630 000	= 651 000
Ért. elsz. kvetlen önktg. (eFt) Σqö	2 000 * 180 = 360 000	2 100 * 180 = 378 000	2 100 * 185 = 388 500
Fedezeti összeg (eFt)	600 000	630 000	651 000
Fö = Σ q (a – ö)	– 360 000 = 240 000	– 378 000 = 252 000	– 388 500 = 262 500

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 262\,500 - 240\,000 = + 22\,500$ eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = \Sigma (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 252\,000 - 240\,000 = + 12\,000$ eFt **(1 pont)**

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = \Sigma q_1(a_1 - a_0) = 651\,000 - 630\,000 = + 21\,000$ **(1 pont)**

Önktg. változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -\Sigma q_1(\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = - (388\,500 - 378\,000) = - 10\,500$ eFt **(1,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

A vállalkozás fedezeti összege összesen 22 500 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 12 000 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
- az eladási egységár növekedése következtében a fedezeti összeg 21 000 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének (egységköltségének) növekedése a fedezeti összeget 10 500 eFt-tal csökkentette.

*Értékelés: minden változás értelmezése 1,5 pont (4 * 1,5 = 6 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgáló felismerje az ellentétes irányt.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgáló, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

IV. feladat (4 + 6 + 5 + 3 = 18 pont)

Egy szolgáltató vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok eFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Értékesítés nettó árbevétele	180 000	189 000
Vevőkövetelések nyitó értéke	25 500	26 500
Vevőkövetelések záró értéke	26 500	27 008

Csak normál gazdasági események történtek a vevőkkel és a cég minden szolgáltatására (az egyszerűbb számolás miatt) 25 %-os áfa kulcs vonatkozik. A két év során engedmény és visszaküldés nem történt.

Feladat:

- Állítsa össze a tárgyidőszakra a vevők mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!
- Határozza meg mindkét időszakra a vevők forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!
- Szövegesen értelmezze a vevők forgási idejének változását!
- A vevőkkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

a)

Nyitó	+ Értékesítés (0,5 pont)	– Befolyt összeg (0,5 pont)	= Záró
26 500	189 000 * 1,25 = 236 250 (1,5 pont)	10 560* (1,5 pont)	27 008

*Befolyt összeg meghatározása maradék egyenleg módon:

$$26\,500 + 236\,250 - 27\,008 = 235\,742 \text{ eFt}$$

b)

Megnevezés	Bázisidőszak (3 pont)	Tárgyidőszak (3 pont)
Átlagos vevő	$(25\,500 + 26\,500) / 2 = 26\,000 \text{ eFt}$	$(26\,500 + 27\,008) / 2 = 26\,754 \text{ eFt}$
Átlagos vevő (áfa nélkül)	$26\,000 / 1,25 = 20\,800 \text{ eFt}$	$26\,754 / 1,25 = 21\,403,2 \text{ eFt}$
Napi árbevétel	$180\,000 / 360 = 500 \text{ eFt/nap}$	$189\,000 / 360 = 525 \text{ eFt/nap}$
Forgási idő:	$20\,800 / 500 = 41,6 \text{ nap}$	$21\,403,2 / 525 = 40,768 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Árbevétel változása: $189\,000 / 180\,000 = 105\% \rightarrow +5\%$ (1 pont)

Átlagos vevő követelés változása: $21\,403,2 / 20\,800 = 102,9\% \rightarrow +2,9\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $40,768 / 41,6 = 98\% \rightarrow -2\%$ (1 pont)

A vevők forgási ideje csökkent, amely kedvező a vállalkozásra nézve. Ez arra vezethető vissza, hogy míg az árbevétel nőtt (5 %-kal), addig a vevők átlagos állománya ennél kisebb mértékben nőtt (2,9 %-kal). (2 pont)

d) Működési cash flow (1 pont)

9. Vevőkövetelés változása (1 pont)

Összeg: $-(720 - 480) = -240 \text{ MFt}$ (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés.

V/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont/részpont.

V/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2018-as üzleti év fordulónapi leltározás), a vizsgálat ideje (2018. december 27. és 2019. január 4. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan meghatározott volt, ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

a Tárlelet Kereskedelmi Zrt. (8638 Balatonlelle, Lelet u. 3.)
leltározásának és leltárkészítési gyakorlatának ellenőrzésére vonatkozóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Envanté Csatár vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2018-as üzleti év fordulónapi leltározás
A vizsgálat ideje:*	2018. december 27. – 2019. január 4.
A vizsgálatot végzik:*	Inventar Tárkány ellenőr Kufufuza Gotárd belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2018/57.
(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)	

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Helyes volt-e a leltározási tevékenység előkészítése?
2. Szabályszerű volt-e a leltározás végrehajtása?
3. Szabályszerű és teljes körű volt-e a leltárfeldolgozás?
4. Megfelelő volt-e a leltár tételeinek értékelése?
5. Biztosított volt-e a leltárak megőrzése?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Helyes volt-e a leltározási tevékenység előkészítése?
 - a leltárkészítési és leltározási szabályzat meglétére, helyességére, aktualizáltságára
 - a leltározási ütemterv elkészítésére
 - a leltárutasítás meglétére
 - a leltárértekezlet megtartásának ellenőrzésére
2. Szabályszerű volt-e a leltározás végrehajtása?
 - a leltározást a leltározási ütemtervben foglaltak szerint végzik-e
 - a leltározott eszközök megmérhető, megszámlálható, azaz leltározható állapotban vannak-e
 - a leltárbizonylatok kiállítása, kezelése szabályszerű-e
 - a leltárbizonylatok aláírása megtörtént-e az aláírásra kötelezettek részéről (az ellenőrzött tételek esetében a leltárbizonylatokat a leltárellenőrnek is alá kell írnia)
 - a leltárfelvétel helyesen, szabályszerűen történik-e
3. Szabályszerű és teljes körű volt-e a leltárfeldolgozás?
 - a leltárbizonylatok szabályszerűségét, teljes körűségét (a leltárösszesítőket elkészítették-e, a leltározás bizonylatait összegyűjtötték-e)
 - a leltáreltérések megállapításának helyességét, a kompenzálások szabályszerűségét
 - a végleges hiányok-többletek megállapításának helyességét
 - a végleges hiányok-többletek könyvviteli elszámolásának elvégzését, az elszámolások helyességét
 - a hiányok, a többletek okainak megfelelő kivizsgálását, a leltáreltérésekért felelősök felelőssége vonhatósága érdekében tett intézkedések meglétét, jogszerűségét
4. Megfelelő volt-e a leltár tételeinek értékelése?
 - a leltár tételeinek értékelése a számviteli törvény eszközök és források értékelésére vonatkozó előírásainak figyelembevételével történt-e
 - az értékelés során alkalmazott számítások megfelelőek-e
5. Biztosított volt-e a leltárak megőrzése?
 - olvasható formában 8 évig megőrzik-e a beszámolót alátámasztó leltárakat, értékeléseket, és az adott leltár elkészítését megalapozó bizonylatokat (pl. leltárfelvételi íveket) is
 - szervezeti változás (jogutódlással történő átalakulás, jogutód nélküli megszűnés) esetén is gondoskodtak-e a bizonylatok megőrzéséről, hogy a hatóságok, valamint az érdekeltek azokhoz bármikor hozzáférhessenek
 - a bizonylatok megőrzésének a helyét az állami adóhatósághoz bejelentették-e

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

A leltározások ellenőrzésének hatékonyságát segíti, ha az ellenőrzést végző a leltározási folyamatot a helyszínen is vizsgálja, jelen van a leltározásnál. A leltározás előkészítésének ellenőrzése helyszíni ellenőrzést igénylő feladat, és az egész leltározás eredményességét alapvetően befolyásoló mozzanat. A leltározás végrehajtásának ellenőrzése helyszíni ellenőrzési feladat, amelynek keretében szűrőpróbaszerűen kell ellenőrizni. A leltárellenőrnek az ellenőrzés megtörténtét az ellenőrzött leltári tételek leltárbizonylatainak aláírásával kell igazolnia, jelentős eltérés vagy hibás felvétel esetén javasolhatja a leltárfelvétel megismétlését. Az eszközök és források értékelésének ellenőrzését tételesen kell elvégezni a számviteli törvény előírásainak figyelembevételével a vállalkozó által a számviteli politikája keretében kidolgozott az eszközök és források értékelési szabályzata alapján.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2019. január 11.

Balatonlelle, 2018. december 5.

Envanté Csatár s.k.
vezérigazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat megszervezési feladatok között is szerepelhet.)

V/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **kivonat** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A kivonat kidolgozásának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a kivonat készítésének követelményeit, így

- a kivonat okirat megnevezést;
- a kivonat tárgyának feltüntetését;
- a kivonat címzettjét (kinek készül a kivonat);
- a kivonat az eredeti irat nem teljes részét tartalmazza;
- a kivonat melyik eredeti irat alapján készült, annak mely részeit tartalmazza;
- az eredeti irat hol található;
- a végén a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy melyik eredeti iratból származnak, és hogy az eredeti iratot hűen tartalmazzák,
- a keltezést, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell, essen;
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható (kivéve, ha nulla pontot ér).

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)